

ВІДГУК

опонента Орловської Юлії

доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, Національної вищої школи

"Придніпровської державної академії будівництва та архітектури"

Українського державного університету науки і технологій

на кваліфікаційну роботу Є Цзяньфу на тему:

"Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період",

подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю

073 – Менеджмент

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. У постпандемічну епоху світова економічна структура зазнала глибоких змін, зі скороченням ринкового попиту, реструктуризацією ланцюгів поставок та трансформацією концепцій споживання, що створює безпрецедентні виклики для виживання та розвитку підприємств. Сталі бізнес-моделі, які балансують економічне зростання із соціальною цінністю та екологічною відповідальністю, стали основним шляхом для підприємств до подолання труднощів та побудови довгострокової конкурентоспроможності. Бенчмаркінговий менеджмент, як науковий інструмент для оптимізації практик та підвищення ефективності, забезпечує систематичну методологічну підтримку для інноваційного проектування та впровадження стійких бізнес-моделей.

Таким чином дисертація Є Цзяньфу «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» зосереджена на дуже актуальному та терміновому напрямку дослідження. Дослідження має на меті поглибити теоретичну основу управління стійкою бізнес-моделлю після пандемії та розробити практичні рекомендації щодо підвищення стійкості та міжнародної конкурентоспроможності китайських підприємств шляхом інтеграції передових міжнародних концепцій та локалізованих практик.

Ця дисертація тісно пов'язана з кількома важливими науково-дослідними проектами, включаючи базовий науково-дослідний проект «Європейська

інклюзивна циркулярна економіка: повоєнний та постпандемічний модуль для України» (реєстраційний номер 101085640 — EICEPPMU — ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH) та проект міжнародного співробітництва «Трансформація сталої бізнес-моделі підприємства в умовах реструктуризації глобального ланцюга створення вартості» (реєстраційний номер 2023-INT-089). Результати її дослідження не лише відповідають практичним потребам постпандемічного економічного відновлення Китаю, але й сприяють глобальному консенсусу щодо інклюзивного зростання та зеленого розвитку, що робить її цінним дослідженням у галузі менеджменту.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій

Наукові положення, висновки та рекомендації, представлені в дисертації, міцно ґрунтуються на теоретичних основах сталого розвитку, циркулярної економіки, теорії зацікавлених сторін та бенчмаркінгу. Основною метою дослідження є побудова теоретичної бази для управління сталою бізнес-моделлю Китаю після пандемії та пропонування стратегій оптимізації та шляхів впровадження з практичною цінністю за допомогою емпіричного аналізу.

Дисертація використовує комплексний та багатометодний дослідницький підхід, інтегруючи теоретичний аналіз, кількісні дослідження, якісні дослідження, порівняльні дослідження та тематичні дослідження: теоретичний аналіз – систематично впорядковує еволюційну траєкторію та внутрішні зв'язки сталої бізнес-моделі та теорій бенчмаркінгу, встановлюючи чітку концептуальну модель та аналітичну основу (С.10); кількісне дослідження – збирає вторинні дані з фінансових звітів, політичних текстів та галузевої статистики компаній, що котируються на біржі, застосовуючи багатовимірний статистичний аналіз, моделювання структурних рівнянь та аналіз часових рядів для перевірки теоретичних гіпотез (С.10); якісні дослідження – проводять поглиблені тематичні дослідження (наприклад, проект Китайсько-Лаоської залізниці), польові спостереження та інтерв'ю для аналізу інноваційних механізмів та факторів успіху стійких бізнес-моделей еталонних підприємств (С. 87-103); порівняльні дослідження – порівнюють стійкі бізнес-моделі в Китаї та розвинених країнах,

різних регіонах (східний, центральний, західний Китай) та галузях промисловості (високотехнологічне, традиційне виробництво), виявляючи репрезентативний еталонний досвід (С. 10); спеціалізовані методи – використовують процес аналітичної ієрархії (АНР) у поєднанні з аналізом головних компонентів для побудови багатовимірної системи індексів оцінки, забезпечуючи об'єктивність оцінки рівня розвитку стійких бізнес-моделей; застосовують SWOT-аналіз для оцінки внутрішніх сильних/слабких сторін та зовнішніх можливостей/викликів, забезпечуючи основу для диференційованих стратегій (С. 10).

Ця багатометодна інтеграція забезпечує достовірність та надійність результатів дослідження. Висновки, зроблені в результаті дослідження, не лише узгоджуються з існуючим теоретичним консенсусом, але й підкріплюються достатніми емпіричними даними, а запропоновані рекомендації є високо цілеспрямованими та практичними.

Зміст та структура дисертації

Дисертація добре організована та логічно структурована. Вона складається зі вступу, трьох основних розділів, висновку, списку літератури та додатків. У розділі 1 викладено теоретичні та методологічні основи управління моделями сталого розвитку бізнесу. У розділі 2 представлено систему оцінювання та проведено емпіричний аналіз регіональних та галузевих показників Китаю. У розділі 3 основна увага приділяється ініціативі «Один пояс, один шлях», визначенню проблем впровадження та пропозиції нової моделі бенчмаркінгу. Структура сприяє плавному переходу від теорії до практики та від внутрішнього до міжнародного застосування. Автор представляє тривимірну просторову модель для візуалізації еволюції моделей сталого розвитку, використовуючи економічні, екологічні та соціальні показники як осі. Ця модель ефективно відображає динамічний характер переходів до сталого розвитку та дозволяє проводити порівняльний аналіз між регіонами та галузями. Аналіз траєкторії показує, що хоча східні прибережні провінції Китаю лідирують у сталому розвитку, центральні та західні регіони наздоганяють їх завдяки цілеспрямованим політичним втручанням та зеленим інвестиціям (с. 108–121). У

дисертації також наведено детальне тематичне дослідження Китайсько-Лаоської залізниці, яке ілюструє, як моделі сталого розвитку можуть бути впроваджені в транскордонні інфраструктурні проекти. Кейс демонструє значні покращення за всіма п'ятьма вимірами оцінювання, при цьому сукупний бал зріс з 0,41 у 2021 році до 0,89 у 2024 році, що відображає успішний перехід від дослідницьких до зрілих практик сталого розвитку (С. 87–103).

Наукова новизна результатів дисертаційної роботи

Дисертація містить кілька важливих наукових інновацій, що збагачують теорію та практику управління моделями сталого розвитку:

Вперше:

- побудова моделі оцінки сталого бізнес-моделі після пандемії на основі трьох вимірів «економічний-соціальний-екологічний», у поєднанні з методами управління бенчмарками для розробки системи оцінки, що містить 28 показників, що дозволяє кількісно порівнювати рівні розвитку в різних галузях промисловості та регіонах;
- розробка триетапної еволюційної моделі «бенчмарк-адаптація-інновації» для сталого бізнес-моделей, що розкриває динамічні еволюційні закономірності від імітації бенчмаркінгу до незалежних інновацій у постпандемічний період; у вимірі міжнародного співробітництва, створення методів локалізації для сталого моделювання на основі культурної чутливості, вирішення проблем адаптації, з якими стикаються китайські підприємства в інвестиціях «Поясу та шляху», відповідно до чого розроблено систему підтримки політики градієнтного розвитку для вирішення проблем незбалансованого розвитку між східними, центральними та західними регіонами, сприяння регіональній координації та збалансованому розвитку;

удосконалено:

- удосконалені методи застосування управління бенчмарками в міжкультурному контексті, створення матриці оцінки адаптивності для сталого бізнес-моделей в інвестиціях «Поясу та шляху»;

- розробка систем моніторингу в режимі реального часу та раннього попередження для моделей сталого розвитку з використанням технології аналізу великих даних, досягнення точності та інтелекту в процесі прийняття управлінських рішень;

набуло подальшого розвитку:

- теорія співпраці зацікавлених сторін, побудова структури аналізу стабільності для моделей сталого розвитку на основі спільного створення цінностей;
- інтеграція цифрової трансформації зі стратегіями сталого розвитку, пропонуючи трійчасту модель «розширення цифрових можливостей-зелений розвиток-інклюзивне зростання», що забезпечує диференційовані шляхи для китайських підприємств, які беруть участь у міжнародній конкуренції в постпандемічний період.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів

Теоретичне значення. Збагачує теорію інновацій бізнес-моделей: Дисертація створює теоретичну основу для управління сталою бізнес-моделлю після пандемії з китайською специфікою, заповнюючи прогалину в систематичних дослідженнях сталої бізнес-моделі в постпандемічному контексті та розширюючи сферу застосування теорії бенчмаркінгу в міжкультурних та міжрегіональних сценаріях (С. 12-13). Удосконалює систему оцінки сталої бізнес-моделі: Запропонована багатовимірна, динамічна модель оцінки (що інтегрує економічні, екологічні, соціальні, інноваційні та виміри «Поясу та шляху») долає обмеження традиційної статичної оцінки та одновимірних показників, забезпечуючи більш науковий аналітичний інструмент для академічних досліджень (С. 36-40). Сприяє інтеграції кількох дисциплін: поєднує менеджмент, економіку, екологію та соціологію, реалізуючи перехресну інтеграцію таких теорій, як циркулярна економіка, співпраця зацікавлених сторін та цифрова трансформація, а також надаючи нову дослідницьку перспективу для міждисциплінарних досліджень сталого розвитку (С. 14-22).

Практичне значення. Надає рекомендації щодо трансформації підприємств: пропонує підприємствам комплексні рекомендації від бенчмаркінгу

до моделювання інновацій, включаючи інструменти оцінки, діагностики, оптимізації шляхів та оцінки ефективності, допомагаючи підприємствам покращити свої можливості сталого розвитку та стійкість до ризиків (С. 12). Підтримує формулювання державної політики: надає емпіричну підтримку державним відомствам для розробки диференційованої політики, уточнюючи пріоритети розвитку та напрямки підтримки різних галузей та регіонів (наприклад, зосереджуючись на підтримці міжнародного співробітництва для східних регіонів та збільшенні фіскальних трансфертних платежів для західних регіонів) (С. 66-67). Сприяє реалізації проекту «Пояс і шлях»: Надає типові рекомендації з адаптації для підприємств, які інвестують у проекти «Пояс і шлях», зменшуючи міжкультурні операційні ризики та підвищуючи ефективність міжнародного бізнесу (наприклад, випадок Китайсько-Лаоської залізниці забезпечує відтворювану парадигму для транснаціональних інфраструктурних проектів) (С. 87-103). Сприяє формуванню стійкої промислової екосистеми: Надає довідкові рішення для галузевих асоціацій та посередницьких організацій для створення платформ обміну, сприяючи обміну передовим досвідом та прискорюючи побудову стійкої промислової екосистеми (С. 12).

Повнота відображення основних положень дисертації в опублікованих автором роботах

Основні результати дослідження дисертації знайшли повне відображення у 8 наукових публікаціях, зокрема: 5 статтях, опублікованих в українських наукових журналах, індексованих у міжнародних наукометричних базах даних. 3 тези, включені до збірників міжнародних наукових конференцій

Дисертація є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі наукові результати, представлені в дисертації, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, використані лише ті ідеї та положення, що є результатом самостійного дослідження здобувача.

Оцінка структури, мови та стилю викладу дисертації

Дисертація має стандартизовану та логічну структуру, що включає вступ, три розділи (кожен з чіткими підрозділами та висновками), висновок, список

літератури (169 джерел) та додатки (2 частини) (С.13, С.139, С.156). Структура є чіткою, кожна частина тісно пов'язана з основною темою дослідження, утворюючи повний логічний ланцюг від теорії до практики, від аналізу до застосування.

Дисертація написана формальною академічною англійською мовою, у суворому та лаконічному науковому стилі. Використання спеціальної термінології (наприклад, «стала бізнес-модель», «управління бенчмаркінгом», «і циркулярна економіка») є точним та послідовним, а виклад дослідницьких даних (таблиці, рисунки) є чітким та стандартизованим (С.18-20, С.25, С.48). Текст уникає неоднозначних виразів, що забезпечує об'єктивність та читабельність змісту дослідження. Чи то теоретична розробка, аналіз даних, чи опис випадку, мова є лаконічною та лаконічною, що відображає академічну грамотність автора та його ретельне дослідницьке ставлення.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

Текст дисертації пройшов сувору перевірку на академічну доброчесність. Автор чітко позначив усі цитати з ідей, результатів та текстів інших авторів, надаючи повні посилання на оригінальні джерела. Результати самостійного дослідження автора чітко відокремлені від робіт, написаних у співавторстві, і немає плагіату, фальсифікації даних чи інших порушень академічної доброчесності.

Відповідно до вимог академічних норм, дисертація також пройшла перевірку на схожість (за допомогою Turnitin Similarity), і результати не показують несанкціонованих текстових запозичень. Весь процес дослідження відповідає принципам об'єктивності, автентичності та доброчесності, повністю дотримуючись вимог академічної етики до докторських дисертацій.

Зауваження щодо роботи та її дискусійних положень

Хоча дисертація досягає значних інновацій та практичної цінності, існує кілька питань, які потребують подальшого уточнення та обговорення, які мають конструктивний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи:

1. Вибір та валідність показників оцінки: як підчас побудови багатовимірної системи оцінки моделей сталого розвитку додатково забезпечити репрезентативність та незалежність 42 показників. Наприклад, у спеціальному вимірі «Пояс і шлях» такі показники, як «точність раннього попередження про порушення транскордонного ланцюга поставок», важко кількісно визначити. Які конкретні методи вимірювання та джерела даних використовуються для забезпечення їх об'єктивності. (С. 52-87, С. 108-121)
2. Обробка кореляції показників та розподілу вагових коефіцієнтів: У дисертації використовується метод АНР-ентропії для розподілу вагових коефіцієнтів. Коли існує мультиколінеарність між показниками (наприклад, «частка використання чистої енергії» та «коефіцієнт досягнення цільового показника скорочення викидів вуглецю» в екологічному вимірі), які конкретні заходи вживаються, щоб уникнути дублювання інформації, що впливає на результати оцінки та як перевірити раціональність результатів розподілу вагових коефіцієнтів (С. 78-87, С. 130-156)
3. Врахування неекономічних факторів у регіональних відмінностях: Дослідження вказує на значні регіональні відмінності в моделях сталого бізнесу Китаю після пандемії (східні регіони є більш розвиненими, ніж центральні та західні). Окрім економічної основи, забезпеченості ресурсами та технологічного рівня, чи впливають на розвиток моделей сталого бізнесу такі фактори, як інтенсивність впровадження місцевої політики, культурні традиції та усвідомлення корпоративної соціальної відповідальності і як кількісно оцінити вплив цих неекономічних факторів. (С. 42-52, С. 134-156)
4. Репрезентативність вибору випадку: Китайсько-лаоська залізниця обрана як типовий випадок моделей сталого бізнесу «Один пояс, один шлях». Які конкретні критерії вибору цього випадку та чи існують відмінності у застосуванні запропонованої «тривимірної моделі співпраці» між інфраструктурними проектами та іншими типами

проектів (наприклад, виробництво, сфера послуг). Як сприяти тиражуванню та просуванню досвіду конкретних випадків у різних галузях. (С. 87-103, С. 121-130)

5. Практичні виклики політичних рекомендацій: У дисертації пропонується низка політичних рекомендацій, таких як «посилення низхідного проектування на національному рівні» та «розробка демонстраційних моделей підприємств». Які конфлікти можуть існувати на практиці між цими рекомендаціями та місцевими інтересами, короткостроковими вигодами для підприємств або правилами міжнародного ринку. Які допоміжні заходи необхідні для забезпечення їх ефективного впровадження. (С. 134-156, С. 167-175)

Загальний висновок та оцінка кваліфікаційної роботи

Дисертація Є Цзяньфу «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» – це незалежна, високоякісна кваліфікаційна наукова робота, що зосереджена на актуальному академічному та практичному питанні. Дисертація повністю відповідає вимогам спеціальності 073 – Менеджмент (Галузь досліджень – Управління та адміністрування), з ретельною теоретичною побудовою, достатніми емпіричними доказами та інноваційними результатами досліджень.

Щодо теоретичного внеску, дисертація створює динамічну структуру управління для сталої бізнес-моделі після пандемії, вдосконалює багатовимірну систему оцінювання та розширює застосування бенчмаркінгу в міжкультурному контексті.

З точки зору практичної цінності, вона надає дієві інструменти та стратегії для постпандемічної трансформації китайських підприємств та управління інвестиціями «Поясу та шляху», а також пропонує наукову основу для формулювання державної політики.

Дисертація дотримується академічних норм, має відповідну структуру, точну мову та не містить порушень академічної доброчесності. Запропоновані

зауваження є конструктивними та сприятимуть подальшому покращенню глибини та обсягу дослідження.

На завершення, дисертація «Управління стійкими бізнес-моделями Китаю в постпандемічний період» відповідає вимогам для присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 07 – Управління та адміністрування, а її автор Є Цзяньфу заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 – Менеджмент.

Офіційний опонент:

Доктор економічних наук, професор,
завідувачка кафедри економічної теорії
та міжнародних економічних відносин,
ННІ «Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»
Українського державного університету
науки і технологій

Юлія ОРЛОВСЬКА

Підпис д.е.н., професора Ю.В. Орловської

З А С В І Д Ч У Ю

Вчений секретар

Українського державного
університету науки і технологій, к.ф.н., доц.

Тетяна РАДКЕВИЧ